

*Kujawsko-Pomorski Zespół
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego*

**WYNIKI
PŁONOWANIA ODMIAN ROŚLIN ROLNICZYCH
W DOŚWIADCZENIACH POREJESTROWYCH
w województwie kujawsko-pomorskim**

**Pszenżyto jare
2022**

STACJA DOŚWIADCZALNA
OCENY ODMIAN
W CHRZĄSTOWIE

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA
ROLNICZEGO

KUJAWSKO-POMORSKA
IZBA ROLNICZA

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Chrzastowo, styczeń 2023

Przewodniczący Kujawsko-Pomorskiego Zespołu
Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
prof. dr hab. Franciszek Rudnicki
Dyrektor SDOO w Chrząstowie mgr inż. Beata Kaliska

Stacja Koordynująca PDO w woj. kujawsko-pomorskim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Chrząstowie
89-100 Nakło n. Notecią

tel/fax 52 385-23-45; tel. 52 385-32-28; 52 385-20-52
e-mail : sdoo@chrzastowo.coboru.gov.pl
www.chrzastowo.coboru.gov.pl

Opracowanie:
dr inż. Daniel Krauklis

Redakcja merytoryczna: mgr inż. Beata Kaliska

Wydawca: SDOO w Chrząstowie

**Publikacja chroniona prawem wydawcy;
każda reprodukcja całości lub jej części
wymaga zgody wydawcy**

Pszenżyto jare

Uwagi ogólne

W roku 2022 w województwie kujawsko-pomorskim przeprowadzono trzy doświadczenia z pszenżytem jarym zlokalizowane w SDOO Chrząstowo, DANKO HR Zakład Nasiennie-Rolny Sobiejuchy i w ZDOO Głodowo. W doświadczeniach badano 8 odmian pszenżyta jarego spośród 15 znajdujących się w Krajowym rejestrze.

Doświadczenia wykonano poprawnie, a ich wyniki włączono do opracowania. Doświadczenia prowadzono na dwóch poziomach agrotechniki. Poziom wysoki ograniczony był do zastosowania nawożenia dolistnego i ochrony przed chorobami.

Wyniki doświadczeń

W roku 2022 średni plon ziarna na przeciętnym poziomie agrotechniki wyniósł 64,5 dt/ha i był najniższy w przedstawionym trzyleciu. Efektywność wysokiego poziomu agrotechniki wyniosła 6%.

Na przeciętnym poziomie agrotechniki w 2022 roku najwyższe plony ziarna uzyskała trzy lata badana odmiana Hugo. Najniżej plonowała odmiana Mamut. Najwyższe porażenie mączniakiem prawdziwym odnotowano u odmian Santos i Toristo.

Tabela 1

Pszenżyto jare. Odmiany badane. Rok zbioru: 2022

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestru	Rok włączenia do LOZ	Kod kraju pochodzenia	Adres hodowcy
1	Dublet	2006	2007	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
2	Mamut	2016	2018	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
3	Hugo	2018	2020	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
4	Odys	2019		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
5	Santos	2019		PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
6	Impetus	2020		PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
7	Kompan	2021		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
8	Toristo	2022		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce

Tabela 2

Pszenżyto jare. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2022

Miejscowość	Chrząstowo	Głodowo	Sobiejuchy
Powiat	nakielski	lipnowski	żniński
Kompleks rolniczej przydatności gleby	2	4	2
Klasa bonitacyjna gleby	III b	IV a	III a
pH gleby w KCl	5,6	6,2	6,6
Przedplon	burak cukrowy	pszenica ozima	groch siewny
Data siewu (dzień, m-c, rok)	25.03.2022	24.03.2022	30.03.2022
Obsada nasion ^{1/} (szt./m ²)	450	450	450
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	12.08.2022	16.08.2022	04.08.2022
Nawożenie mineralne			
N na poziomie a ₁ (kg/ha)	70	105	92
N na poziomie a ₂ (kg/ha)	70	105	126
P ₂ O ₅ (kg/ha)	24	30	70
K ₂ O (kg/ha)	40	85	105
Nawożenie dolistne preparatami wieloskładnikowymi na poziomie a ₂ (dawka/ha)	Plonvit Zboża - 1,5 l Plonvit Zboża - 1,5 l	Plonvit Zboża - 2,5 l + Siarczan magnezu - 10 kg Plonvit Zboża - 2,0 l + Siarczan magnezu - 10 kg	SUPER 5+ - 1 kg SUPER 5+ - 1 kg
Środki ochrony roślin			
Herbicyd (nazwa, dawka/ha)	Mustang 306 SE - 0,6 l	Chwastox Extra 300 SL - 3 l	Chwastox Turbo 340 SL - 1 l Biathlon 4D - 50 g
Insektycyd (nazwa, dawka/ha)	–	–	–
tylko na poziomie a ₂			
Fungicyd - pierwszy zabieg (nazwa, dawka/ha)	Afrodyta 250 SC - 1 l	Afrodyta 250 SC - 1 l	Afrodyta 250 SC - 1 l
Fungicyd - drugi zabieg (nazwa, dawka/ha)	Soligor 425 EC - 1 l	Prosaro 250 EC - 1 l	Soligor 425 EC - 1 l

^{1/} - zależna od kompleksu rolniczej przydatności gleby i jednakowa dla wszystkich odmian: 1,2,4,10 - 450 szt./m², pozostałe - 500 szt./m²

„–” - nie stosowano

Tabela 3

Pszenżyto jare. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2022

Lp.	Cecha	Chrząstowo		Głodowo		Sobiejuchy	
		a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂
1	Termin kłoszenia (dzień, m-c)	09.06	10.06	08.06	08.06	03.06	03.06
2	Termin dojrzałości woskowej (dzień, m-c)	25.07	26.07	18.07	18.07	15.07	15.07
3	Wysokość roślin (cm)	88	89	88	99	92	92
4	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mleczej (skala 9°)	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
5	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9°)	8,0	7,9	9,0	9,0	9,0	9,0
	Porażenie roślin przez choroby: (skala 9°)						
6	- mączniak prawdziwy	7,5		7,8		9,0	
7	- rdza brunatna	8,9		7,3		9,0	
8	- rdza żółta	9,0		9,0		9,0	
9	- septoriozy liści ^{1/}	7,4		7,5		9,0	
10	- septorioza plew	8,4		9,0		9,0	
11	- fuzarioza kłosów	8,8		9,0		9,0	
12	- rynchosporioza	8,7		7,4		9,0	
13	Masa 1000 ziaren (g)	42,4	44,7	45,8	46,1	51,0	50,1
14	Wilgotność ziarna w czasie zbioru (%)	14,1	13,8	13,6	14,3	16,1	16,8
15	Plon ziarna (przy wilgotności 14%) (dt/ha)	65,4	68,2	40,1	46,7	73,2	74,9

wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

a₁ - przeciętny poziom agrotechniki; a₂ - wysoki poziom agrotechniki

skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

^{1/} - septoriozy liści - *Septoria tritici* i *Stagonospora nodorum*

Tabela 4

Pszenżyto jare. Plon ziarna w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2022

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁			Poziom a ₂		
		Chrzastowo	Głodowo	Sobiejuchy	Chrzastowo	Głodowo	Sobiejuchy
wzorzec, dt/ha		64,5	40,1	73,2	68,2	46,7	74,9
1	Dublet	100	102	100	100	106	100
2	Mamut	96	85	98	94	101	101
3	Hugo	106	114	103	105	99	103
4	Odys	94	95	99	95	96	100
5	Santos	103	107	101	105	108	102
6	Impetus	106	93	101	103	94	98
7	Kompan	95	94	99	95	93	100
8	Toristo	100	109	100	103	104	96

wzorzec - wszystkie badane odmiany

poziom agrotechniki: a₁ - przeciętny poziom agrotechniki; a₂ - wysoki poziom agrotechniki (dolistne preparaty wieloskładnikowe, ochrona przed chorobami)

Tabela 5

Pszenżyto jare. Plon ziarna (% wzorca). Lata zbioru: 2022, 2021, 2020

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁					Poziom a ₂				
		2022	2021	2020	2021-2022	2020-2022	2022	2021	2020	2021-2022	2020-2022
wzorzec, dt/ha		59,3	52,2	72,5	55,8	61,3	63,3	56,0	78,3	59,7	65,9
1	Dublet	101	106	96	103	100	101	104	98	103	101
2	Mamut	94	98	107	96	100	98	98	105	98	101
3	Hugo	106	100	101	103	103	103	99	99	101	100
4	Odys	96	99	103	98	100	97	97	102	97	99
5	Santos	103	110	97	106	103	104	114	99	109	105
6	Impetus	101	101	101	101	101	99	102	102	101	101
7	Kompan	96	97		97		96	100		98	
8	Toristo	102					100				
Liczba doświadczeń		3	3	3	6	9	3	3	3	6	9

wzorzec - wszystkie badane odmiany

poziom agrotechniki: a₁ - przeciętny poziom agrotechniki; a₂ - wysoki poziom agrotechniki (dolistne preparaty wieloskładnikowe, ochrona przed chorobami)

Tabela 6

Pszenżyto jare. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby na przeciętnym poziomie agrotechniki - a₁ (odchylenia od wzorca).

Lata zbioru: 2022, 2020-2022

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Mączniak prawdziwy		Rdza brunatna	Septoriozy liści ^{1/}	Septorioza plew	Fuzarioza kłosów	Rynchosporioza
			2022	2020-2022	2020-2021	2020-2021	2020-2021	2020	2020-2021
wzorzec (skala 9°)			7,5	7,3	7,3	7,3	7,7	7,3	7,5
1	Dublet	3	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,7	-0,1
2	Mamut	3	0,5	0,3	-0,2	0,0	0,3	-0,3	-0,3
3	Hugo	3	0,5	0,2	0,0	-0,6	0,3	0,7	0,4
4	Odys	3	0,0	0,1	0,5	-0,1	-0,4	-0,8	0,1
5	Santos	3	-1,0	-0,5	0,3	0,3	0,6	0,7	0,1
6	Impetus	3	1,0	0,2	-0,2	0,2	-0,2	-0,3	-0,1
7	Kompan	2	0,0						
8	Toristo	1	-1,0						
Liczba doświadczeń			1	6	2	4	2	1	3

wzorzec - wszystkie badane odmiany

wyniki pochodzą tylko z tych lat i doświadczeń, w których dana choroba wystąpiła: wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

^{1/} - septoriozy liści - *Septoria tritici* i *Stagonospora nodorum*

Tabela 7

Pszenżyto jare. Ważniejsze wartości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca), Lata zbioru: 2022, 2020-2022

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Poziom a ₁						Poziom a ₂					
			Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)		Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)		Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)		Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			2022	2020-2022	2022	2020-2022	2022	2020-2022	2020	2022	2020-2022	2022	2020-2022	
wzorzec			8,0	6,6	89	94	46,4	42,3	6,7	93	94	47,0	43,3	
1	Dublet	3	0,5	-1,6	2	5	1,0	0,0	-1,7	4	5	0,9	0,1	
2	Mamut	3	0,0	0,7	-5	-5	-2,2	-1,6	1,8	-4	-4	-2,8	-1,8	
3	Hugo	3	0,0	-1,1	0	2	1,7	1,9	-2,2	2	3	0,3	1,4	
4	Odys	3	0,0	-0,1	5	6	0,1	0,7	-0,7	5	6	2,3	1,1	
5	Santos	3	0,0	0,2	3	4	3,6	4,7	-0,2	1	3	3,6	4,3	
6	Impetus	3	-1,0	1,4	-3	-5	-1,5	-0,2	2,3	-2	-4	-1,2	0,2	
7	Kompan	2	0,5		-2		-2,2			-5		-2,6		
8	Toristo	1	0,0		0		-0,5			-1		-0,5		
Liczba doświadczeń			1	1	3	9	3	9	1	3	9	3	9	

wzorzec - wszystkie badane odmiany

wyleganie: wyniki pochodzą tylko z tych lat i doświadczeń, w których miało ono miejsce; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą